Memo

memonummer	01	
datum	20 december 2021	
aan	Gemeente Edam-Volendam	
van	M.L. Kornet	Antea Group
kopie	T. Artz	Antea Group
project	MER-light Omgevingsvisie Edam-Volendam	
projectnr.	0458365.100	
betreft	Finale beoordeling concept-omgevingsvisie	

Inleiding

De gemeente Edam-Volendam heeft de concept-omgevingsvisie opgesteld. In de totstandkoming van de omgevingsvisie zijn, door middel van een Leefomgevingsfoto en beleidsopties, de (mogelijke) effecten op de leefomgeving meegewogen. Dit heeft geleid tot een voorgenomen koers voor het omgevingsbeleid, wat in hoofdstuk 4 van de concept-omgevingsvisie geland is. De Leefomgevingsfoto is als bijlage bij de concept-omgevingsvisie opgenomen. In de voorgenomen koers komen zeven onderwerpen van de fysieke leefomgeving terug, die eerder in de Leefomgevingsfoto zijn onderzocht en waarvoor beleidsopties zijn verkend: sociaal, gezond, veilig, kwalitatief, duurzaam, ecologisch en bereikbaar.

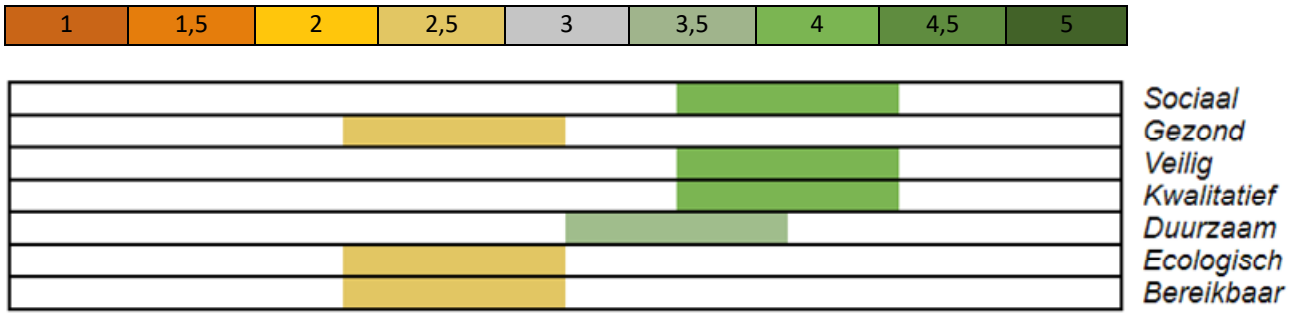
In deze memo is de voorgenomen koers beoordeeld op de effecten op de leefomgeving. Met deze beoordeling weegt de gemeente de leefomgevingsbelangen mee in de besluitvorming over de omgevingsvisie. De memo toont de beoordeling op de zeven onderwerpen en geeft een korte toelichting per onderwerp. In de toelichting zijn enkele aandachtspunten en aanbevelingen benoemd. Bij de conclusie is kort beschreven hoe deze aanbevelingen kunnen leiden tot een nieuwe (positievere) beoordeling op de zeven onderwerpen. De aanbevelingen kunnen aanleiding zijn om:

- in de uitwerking van de omgevingsvisie naar omgevingsprogramma's specifieke keuzes te maken;
- bij vaststelling van de definitieve visie accenten in de visie te verleggen;
- bij het gebruik van de omgevingsvisie bij besluitvorming op onderwerpen van de leefomgeving bewuste keuzes te maken.

Effectbeoordeling van de concept-omgevingsvisie

Overzicht van de beoordeling

De concept-omgevingsvisie is beoordeeld op de zeven onderwerpen uit de omgevingsvisie. De score is weergegeven door middel van een dashboard met een negen-puntschaal (zie onderstaand).

Toelichting op de beoordeling

Sociale leefomgeving *Score: 4*
In de omgevingsvisie zet de gemeente in op groei van het aantal woningen. Dit leidt tot meer sociale interactie (ontmoetingen) en draagvlak voor voorzieningen. Deze aspecten zijn afhankelijk van goede afstemming van de woningvoorraad, zowel kwantitatief als kwalitatief. Prioritering in de aanpak van probleemgebieden en goede bereikbaarheid van voorzieningen, met name voor langzaam verkeer om de bereikbaarheid voor kwetsbare doelgroepen te bevorderen dragen hieraan bij. In de omgevingsvisie heeft de gemeente hier oog voor en formuleert hiervoor ambities. Ambities voor een goed aanbod en spreiding van voorzieningen vraagt om een programmatische aanpak. Door dit vast te leggen in een programma kunnen deze ambities verder uitgewerkt worden.

Gezonde leefomgeving *Score: 2,5*
De groei van het aantal woningen kan leiden tot toename van verkeer en daardoor van milieudruk, door toename van geluidbelasting en luchtverontreiniging. Stimuleren van elektrisch vervoer draagt positief bij aan de luchtkwaliteit. Voor geluidoverlast en luchtverontreiniging is het aan te bevelen lokale bronnen te inventariseren en hiervoor beleid en maatregelen op te stellen. Zo kan beleid ten aanzien van scooters of houtstook de lokale gezondheid verbeteren.

Veilige leefomgeving *Score: 4*
Op het gebied van veiligheid zijn er in Edam-Volendam geen grote knelpunten. Wel is in de Leefomgevingsfoto geconstateerd dat de sociale veiligheid en veiligheidsbeleving onder het landelijk gemiddelde scoort. De gemeente zet in de omgevingsvisie in op verbetering van de sociale veiligheid, onder andere door ontmoetingen te stimuleren. De omgevingsvisie constateert ook aandachtspunten voor verkeersveiligheid, met name rond vrachtverkeer binnen de woongebieden. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om bedrijven met veel vrachtverkeer te verplaatsen naar regionale bedrijventerreinen. Dit is positief voor de verkeersveiligheid en de milieukwaliteiten in de woongebieden.

Kwalitatieve leefomgeving *Score: 4*
Nieuwe ontwikkelingen kunnen bestaande kwaliteiten van de leefomgeving, zoals archeologische en cultuurhistorische waarden, aantasten. In de omgevingsvisie zijn de bestaande kwaliteiten van Edam-Volendam, zoals het beschermde stads- en dorpsgezicht van Edam, benoemd. Nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw of herinrichting van openbare ruimte kunnen deze kwaliteiten aantasten. Door hiervoor in het Omgevingsplan regels voor op te stellen en stedenbouwkundige kwaliteiten vast te leggen, kunnen negatieve effecten voorkomen worden. Bij herinrichting van openbare ruimte kunnen de kwaliteiten en de historie van de gemeente juist sterker naar voren komen door historische elementen terug te brengen of door middel van informatiepanelen.

Duurzame leefomgeving *Score: 3,5*
De gemeente streeft naar een leefomgeving die zo duurzaam mogelijk ingericht is en gebruikt wordt. Een van de ambities is om de houtbouwregio van MRA te worden, de gemeente streeft naar minimaal 20% houtbouw in 2025. Met de Transitie Visie Warmte zet de gemeente in op volledig aardgasvrij in 2050. Voor energie zet de gemeente in op zonnepanelen op daken, warmtepompen of Thermische Energie uit Oppervlaktewater (TEO). Om volledig (jaarrond) energieneutraal te zijn naar verwachting ook andere vormen van duurzame energieopwekking of grootschalige opslag van energie nodig. Zonnepanelen op daken zijn over het algemeen goed inpasbaar. Binnen het beschermde stads- en dorpsgezicht van Edam vraagt dit wel om nadere afweging.

Ecologische leefomgeving *Score: 2,5*
De gemeente heeft in de omgevingsvisie de ambitie opgenomen om ecologisch te verdichten in het stedelijk gebied. Doelstellingen voor openbaar groen met uitbreiding van bomenareaal kunnen hier een grote bijdrage aan leveren, zeker in Volendam, waar het aandeel groen relatief laaf is. De ambitie van de gemeente heeft ook betrekking op particuliere terreinen en gebouwen. Groene daken en gevels en minder verharde tuinen kunnen een belangrijke rol spelen in de uitbreiding en verbetering van groen in het stedelijk gebied. Dit vraagt wel om een voortvarende aanpak vanuit de gemeente. Nadere ambities voor groennormen zijn in de omgevingsvisie gekoppeld aan nieuwbouw, maar het is aan te bevelen om hier een integrale, gemeentebrede aanpak voor te ontwikkelen om de samenhang in de groenstructuur te borgen. Zo wordt de uitbreiding van groen niet afhankelijk van woningbouwinitiatieven en kan de gemeente zelf voortvarend aan de slag met de ambitie voor groen.

Voor het buitengebied worden niet direct maatregelen voor verbetering van ecologische waarden benoemd. In het buitengebied zijn meerdere beschermde natuurgebieden aanwezig. Grootschalige maatregelen of regels voor het buitengebied vallen ook buiten de bevoegdheid van de gemeente, maar de gemeente kan hiervoor wel ambities uitspreken. Bijvoorbeeld over de inrichting van groene bermen of oevers en de landschappelijke inpassing van (nieuwe) functies in het buitengebied. Een goede aansluiting van de groenstructuren in het stedelijk gebied op de natuurkwaliteiten van het buitengebied kan de algehele ecologische kwaliteit verbeteren. Voor de uitwerking hiervan is samenwerking met onder andere de provincie, natuurbeheerders, HHNK en landbouworganisaties noodzakelijk.

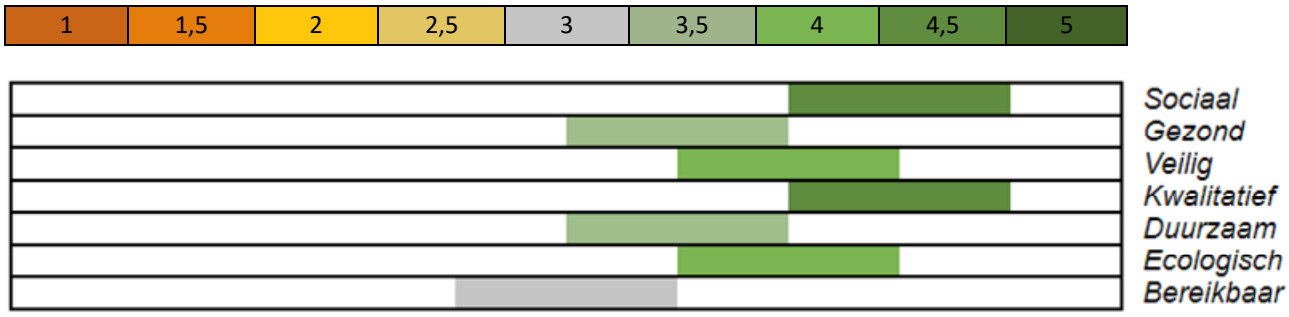
Bereikbare leefomgeving *Score: 2,5*
Op het gebied van bereikbaarheid zijn er aandachtspunten ten aanzien van de ontsluiting van de kernen Edam en Volendam. In de spitsen is het (te) druk op de N517 en de Dijkgraaf Poschlaan. In de omgevingsvisie zet de gemeente in op een proactieve ontwikkeling van bereikbaarheid die aansluit op de stedelijke ambities die de gemeente heeft. Maatregelen om duurzame mobiliteitsvormen, zoals OV, fiets of elektrisch vervoer, te stimuleren zijn niet concreet benoemd in de omgevingsvisie. Dit kan een positieve bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van en binnen de gemeente. Door centrumgebieden autoluw te maken kan de bereikbaarheid van voorzieningen verbeterd worden voor kwetsbare verkeerdeelnemers.

Conclusie

Met de omgevingsvisie zet de gemeente Edam-Volendam de koers uit voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Aan de hand van zeven onderwerpen en vijf hoofdthema's is een beeld van de toekomstige situatie en de daarbij behorende ambities geschetst. In deze memo is aan de hand van de zeven hoofdonderwerpen beoordeeld of hier positieve of negatieve effecten te verwachten zijn. Ook komen er enkele aandachtspunten en aanbevelingen naar voren die erop gericht zijn negatieve effecten te voorkomen of te verminderen en -waar mogelijk- positieve effecten te versterken. De belangrijkste zijn:

- **Programmatische aanpak voor voorzieningen:** om binnen de gemeente de omvang en spreiding van voorzieningen in balans te houden is een programma een geschikt instrument. *Positief voor: sociale leefomgeving; gezonde leefomgeving*
- **Programmatische aanpak voor ecologie:** maatregelen voor uitbreiding en verbetering van ecologische kwaliteiten, zowel in stedelijk als in landelijk gebied. *Positief voor: kwalitatieve leefomgeving; ecologische leefomgeving*
- **Stimuleren van duurzame mobiliteit:** maatregelen om meer prioriteit te geven aan langzaam verkeer en autoluwe gebieden te creëren. *Positief voor: gezonde leefomgeving; bereikbare leefomgeving*

Met deze aanbevelingen kan de concept-omgevingsvisie (meer) positieve effecten op de zeven hoofdonderwerpen bereiken. De score met aanbevelingen is in onderstaand dashboard opgenomen:

Dit document is vertrouwelijk. Bezoek onze website voor de volledige disclaimer: Algemene voorwaarden en privacyverklaring